

Težaven začetek.

Spisal Ivo Trošt.

Da ste ga videli Zorčevega Milka! Nič drugega ne želim, nego da ste ga videli, kako moško je koračil! Takoj drugo leto svojega šolanja je bil že v srednjem oddelku — on, ki mu ni bilo neznan, da šteje komaj šest pomladi brezskrbnega življenja ob maminem predpasniku. Njegovi vrstniki so še grizli kamenita pisala, škripali po tablicah in komaj otipavali tisti — i, kakršnega je Zorčev Milko poznal že lani in še prej. Zato je pa letos v srednjem oddelku — kdo ne ve tega? — malone pri večjih učencih. In to ni malo. Pisanko, spisovnico, številnico, berilo, svinčnik in pero že nosi v šolo, a oni majhni le tablico, abecednik in računico.

»Letos bomo mi pisali s tinto!« se je pohvalil takoj prvi dan šolskega leta in ponosno prosil gospoda učitelja prvi — tintnik ter ga — kaj bi se menili? — tudi dobil.

Nestrpno je čakal dneva, ko začno pisati na papir.

Dočakal ga je, in začeli so na papir.

No, veste, tiste začetne vaje je tudi izdelaval, kaj bi ne? Gor — dol — ena — dve! To se vse ziblje kakor pri telovadbi. In okrogle in zavite črte je vse končal pošteno in brez posebne nesreče; le od peresa mu je dvakrat kanila debela kaplja tinte na lepopisnico, pa to se je zgodilo tudi drugim, ki so — seveda strahoma — kapljo z jezikom polizali s papirja. To je bilo sicer prepovedano, ker se človek lahko zastrupi s tinto, a Milko je videl druge in lizal tudi sam. Sreča, da ni bila tinta strupena.

Bral je, pel, računal in tudi risal prav marljivo.

Pa to je nasproti spisju in pravopisju na papir prava senca. Pisma, pobotnice, zadolžnice, kupne in menjalne pogodbe, da, celo izpričevala se vadijo pisati učenci na papir in pošiljati v daljne kraje. Ali naj oni iz nižje skupine pošiljajo svojo tablico po svetu? Da se jim razbije! Saj ste pametni!

Začeli so torej neko popoldne tudi pravopisno vajo, kar je bila Milkova srčna želja.

Da ste ga videli Milka! — Ničesar ne želim topleje, nego da bi znal slikati, pa bi vam ga naslikal, kako ponosno, samosvestno, marljivo in vestno se je lotil prve naloge. Toda ker ne znam slikati s čopičem in ne tako risati s svinčnikom, marveč samo s peresom, berite to-le: Na levi strani

poleg sebe »Drugo berilo«, pred seboj spisovnico, a nad obema imenitno se kremžeči obraz, kakor obraz našega dedka ono leto, ko so pisali stricu na Turško; samo naočnikov bi mu bilo še treba. Glava se mu je — seveda — same zadovoljnosti nagibala na levo in desno. Oči mirne, pazne; ustnice pa in brada so se zaokrožile v tako oštuljeno kopico, kakor jo je oštulil ono leto sosedov pastir, zapalivši na cesti najdeni ogorek gosposke cigare. Kaj hočete še več? Imenitnost je imenitnost! In kdor zna pisati imenitne stvari, je sam imeniten. Seveda.

Zraven Zorčevega Milka je sedel sosedov Janko, ki so ga lani tako radi imeli v srednji skupini, da so ga obdržali še letos. To pa veste, da je neka posebna ljubezen — pa ne do učenja. Janko je gledal Milka postrani in smeh ga je silil; saj njemu se je zdelo prepisovanje igrča, prav nič imenitna igrča. Lani so mu namreč le številke in računi zaprečili pot v višjo skupino.

Lahkotno je prepisal za nalogo prvi dve vrsti sestavka »Prva skrb«, dočim je Milko s težavo komaj pogrešil napis: Na lga. No, pa to je opazil samo Janko.

Naš začetnik je dobro videl svojega soseda dovršeni izdelek, sam pa ni vedel: ali naj prej bere ali prej piše: »V nekem kraju sta bila dva kmeta«. Iskati je moral skoro vsako črko. Pa kje? In še velike črke, vejice, pike! . . . Pero pomakati, brati, pisati, nič pogrešiti, nič pomazati, in vse to končati v — pol uri kakor drugi, kaj? Pa končajte vi, če morete! Zato je treba junaštva, mnogo junaštva.

In Milko se je ohrabil ter začel vztrajno pisati kakor je videl druge. Hitro, ročno . . . hajdi! Ali kmalu po junaškem začetku je prenašlo pomočil pero, in debela kaplja tinte mu je kanila na »Prvo skrb«, da so postale itak obširne črke nabrekle kakor velik pajek. Ali naj sedaj polize okapek in »Prvo skrb«? Kaj mu pa ostane potem še na zvezku od vsega truda? Na desni in levi so že tovariši skladali zvezke; Milku sta pa tista »dva kmeta« oživela in zaplesala po »nekem kraju« v začetku stavka. Obraz se mu je nabral na jok, in dve debeli solzi sta se mu potočili po licu mimo brade na zvezek — na črnega pajka, na nepolizano »Prvo skrb«, ki se je raztegnila v — črno »mačko« kar čez pol strani.

Milko zajoka na glas. Morda kdo drugi ne bi po tolikem brezuspešnem trudu? To je nesreča, ne?

Zato se je bridko pritožil gospodu učitelju, da se mu je pomazalo . . .

»Vse sem videl. Ne boj se, Milko! Meni in gospodu nadzorniku in tudi tvojemu atu ne bo všeč tista pomazana stran. Ali sčasoma bo že bolje. Ostani tako priden kakor doslej: vsak dan boš napisal več, vsak dan lepše in snažneje. Boš, Milko, kaj ne? — No, tako! Saj te poznam!« pravi gospod učitelj.

Milko je obrisal solze, pogledal hvaležno gospoda učitelja in součence, pa prav žalostno svoj zvezek, ki ga je spravil z »mačko« vred k drugim. Mirno in ponižno je koračil potem s součenci domov.

Sedaj že piše Zorčev Milko — dobro vedoč, da še ni videl svojih sedem pomladi — prav snažno in spretno. Listov, pobotnic, zadolžnic, izpričeval, kupnih in menjalnih pogodeb seveda še ne piše in jih tudi ne bo tako brž, kar so mu tudi doma povedali njegov ata in pristavili, da se mora veliko učiti in mnogo izkusiti, kdor hoče napisati kaj pametnega. Zato pa Milko ne obupa: začetek je sicer težaven, ali kdor je marljiv in vztrajen, si že pomaga naprej.

Toliko je izkusil s prvo pravopisno nalogo.

Mladi požeruh.

Spisala Anka Zupančič.

»ožeruh, požeruh!« so kričali kaj radi vaški otroci za Kolenčevim Pepčkom, kadar so šli mimo Kolenčevega dvorišča iz šole. Seveda se je Pepček vselej jako jezil, pa tolažil se je, češ, kadar bom velik, bom vam že pokazal.

Radovedni ste že, odkod ima Pepček to ime. No, povedati vam hočem tudi to, a poprej naj vam povem, kakšen dečko vam je Pepček. Le pogledjte ga na sliki! Kuštrav in umazan je, kakor da bi videl vodo in glavnik samo ob nedeljah. Toda delali bi krivico njegovi mami, ko bi kaj takega mislili. Ona ga vsako jutro umije in počese, a preden je poldan — joj, Pepček, kakšen si že? Roke ima črne kot dimnikar, dasiravno si jih je že parkrat obrisal ob hlače. Lasje mu štrlijo na vse strani neba, in če se mednje vrine malo trave, sena ali slame, ga to tudi nič ne moti. Trake pri nogavicah izgubi vsak dan, in nogavice mu zlezejo do pet. — Takšen se prikaže opoldan h kosilu, da se ga mati kar ustrašijo.

Kaj pa dela Pepček, da se tak napravi? No, kar le ve in zna. Kadar polaga hlapec živini, je gotovo v hlevu; dekli bi rad pomagal pri svinjah, materi v kuhinji. Seveda je vsem le na poti, in najrajši ga vsak spodi. Nato se igra s psom in potem odrine na polje. Tudi tam se ga radi iznebijajo, in tako jo krene v vas k drugim otrokom, kjer se igra, dokler ga želodček ne sili domov.

Ali čas je že, da vam povem povest o njegovem nesrečnem imenu.

Bilo je spomladi, ko so imeli ljudje mnogo dela na polju. Prav težko je bilo očetu, oditi z doma ter gnati na semenj dobro rejene vole. A hoteli so jih prodati, in nikjer ni tako lepe prilike kakor na semnju. Naročili so materi, kaj naj ta dan na polju delajo, mati pa so jih prosili, naj jim kupijo to in ono na semnju. Tudi Pepček jih je prosil za takšen slamnik, kakršnega ima Podgorškov Tinče.

»No, če boš priden, ti ga pa prinesem«, so obljubili oče.

»O, prav priden bom«, je hitel Pepček.